



პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორი

გადაწყვეტილება N გ-1/045/2015

ქ. თბილისი

20/05/2015

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის და 35-ე მუხლის, „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის საქმიანობისა და მის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების წესის შესახებ დებულების“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 19 ივლისის №180 დადგენილების მე-12 მუხლის, პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის 2015 წლის 19 მარტის №01/52 და 2015 წლის 20 აპრილის №03/10 ბრძანებების შესაბამისად, 2015 წლის 20 მარტიდან 10 მაისამდე პერიოდში, ჩატარდა შპს „სახალხო აფთიაქის“ (შემდგომში - „კომპანია“) შემოწმება.

აღწერილობითი ნაწილი

შპს „სახალხო აფთიაქის“ შემოწმება მოიცავდა კომპანიის მიერ სააფთიაქო ქსელში აუდიო-ვიდეო კონტროლის დროს პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერების შემოწმებას. 2015 წლის 30 მარტს, 23 აპრილს და 01 მაისს ინსპექტორის აპარატის შემოწმებაზე უფლებამოსილ პირებსა და შპს „სახალხო აფთიაქის“ წარმომადგენლებს შორის გამართულ შეხვედრებზე მიღებულ იქნა დეტალური ინფორმაცია შპს „სახალხო აფთიაქის“ სააფთიაქო ქსელში აუდიო-ვიდეო კონტროლის დროს პერსონალური მონაცემების დამუშავების პროცესის შესახებ.

შპს „სახალხო აფთიაქის“ შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ კომპანიის ქსელის 44 (ორმოცდაოთხი) აფთიაქში ხორციელდება აუდიო - ვიდეო მონიტორინგი. სააფთიაქო ქსელში ვიდეოკამერების მეშვეობით ხდება აფთიაქების შიდა და გარე პერიმეტრების კონტროლი. შპს „სახალხო აფთიაქის“ კუთვნილი აფთიაქების მომხმარებელთათვის განკუთვნილ შესასვლელ კართან, გარე პერიმეტრზე განთავსებულია ვიდეოთვალთვალის სისტემა, რომელიც შეესაბამება საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 29 აგვისტოს №1143 ბრძანებით განსაზღვრულ ვიდეომეთვალყურეობის სისტემას და მისი დამონტაჟება-ექსპლუატაციის წესებს. ვიდეოკამერები დამონტაჟებულია აფთიაქის შიდა პერიმეტრზეც. აფთიაქებში ვიდეოკამერების რაოდენობა განსხვავებულია და დამოკიდებულია აფთიაქის ზომასა და დარბაზში განთავსებული ღია თაროების რაოდენობაზე. ფარმაცევტების დახლზე განთავსებული მიკროფონების მეშვეობით ხდება მომხმარებლის და ფარმაცევტის საუბარის ჩაწერა. მიკროფონები მიერთებულია ვიდეოჩამწერ მოწყობილობაზე სამუშაო სივრცის მაკონტროლებელ

კამერებთან ერთად, რათა შესაძლებელი იყოს ვიდეოგამოსახულებისა და აუდიოსიგნალის გაერთიანება ერთ ჩანაწერში.

შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ კომპანიის მიერ სააფთიაქო ქსელში აუდიო-ვიდეო მონიტორინგი ხორციელდება კომპანიის საკუთრების დაცვის, უსაფრთხოების და მომსახურების კონტროლის და გაუმჯობესების მიზნებით. კომპანიის საკუთრების დაცვის და უსაფრთხოების მიზნით, ვიდეომონიტორინგი ხორციელდება კომპანიის ქონების უკანონოდ მითვისების ფაქტების პრევენციის და გამოვლენისათვის. 2014 წლის განმავლობაში აღგლი ჰქონდა აფთიაქის ქონების უკანონო მითვისების 4 (ოთხი) შემთხვევა. ერთ-ერთი ასეთი შემთხვევის დროს, თავდამსხმელმა დააზიანა გარესათვალთვალო კამერა და მისი იდენტიფიკაციისათვის გამოყენებულ იქნა აფთიაქის შიდა კამერის ჩანაწერები.

რაც შეეხება მომსახურების მონიტორინგის მიზნით აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის სისტემის გამოყენებას, კომპანიის ხარისხის მართვის მენეჯერი პერიოდულად, წინასწარ შედგენილი გეგმის გარეშე, ფარმაცევტთა მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნით, ამოწმებს სააფთიაქო ქსელში შიდა პერიმეტრზე განთავსებულ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის სისტემის ჩანაწერს. ხარისხის მართვის მენეჯერი აკვირდება აუდიო-ვიდეო ჩანაწერებს და იკვლევს თანამშრომელთა მომსახურების ხარისხს. შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ მომსახურების ხარისხის შემოწმების მიზნით, კომპანია სააფთიაქო ქსელში მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნით, წარსულში იყენებდა ე.წ. „მისტიური მომხმარებლის“ სამსახურს.

სააფთიაქო ქსელში მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნით, კომპანიას აქვს ცხელი ხაზის სატელეფონო ნომერი, რომლის მეშვეობითაც მომხმარებლებს საშუალება აქვთ მიმართონ კომპანიას და განაცხადონ პრეტენზია მომსახურების ხარისხის თაობაზე. მომხმარებელთა პრეტენზიები, ასევე ფიქსირდება კომპანიის სოციალური ქსელ „facebook-ის“ გვერდის მეშვეობითაც. შემოწმების ფარგლებში შპს „სახალხო აფთიაქმა“ წარმოადგინა მომხმარებლების მიერ დაფიქსირებული პრეტენზიების სტატისტიკა, რომლის თანახმად, შპს „სახალხო აფთიაქში“ დეკემბრიდან აპრილამდე პერიოდში (პრეტენზიების შესახებ სტატისტიკა წარმოდგენილ იქნა შესაბამისი კალენდარული წლის მითითების გარეშე) შესულია 308 (სამას რვა) სატელეფონო შეტყობინება და სოციალური ქსელიდან შესულია 96 (ოთხმოცდათექვსმეტი) შეტყობინება. მოწოდებული დოკუმენტიდან მიღებული პრეტენზიების შინაარსი არ დგინდება. მომხმარებლის პრეტენზიის მიღების შემთხვევაში (როდესაც მომხმარებელი აცხადებს, რომ ფარმაცევტმა არასწორად გადასცა თანხა ან პრეპარატი) ხარისხის მართვის მენეჯერი აუდიო-ვიდეო ჩანაწერების მეშვეობით სწავლობს მომხმარებელის პრეტენზიის საფუძვლიანობას და ახდენს შესაბამის რეაგირებას.

შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შედეგად მოპოვებული ინფორმაცია არ გამოიყენება თანამშრომელთათვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დასაკისრებლად. აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი ხარვეზების შემთხვევაში სააფთიაქო ქსელის თანამშრომლებს ეძლევათ რეკომენდაციები. თანამშრომელთათვის ფინანსური სანქციის დაკისრების ან სხვა სახის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრების შემთხვევა არ ყოფილა.

კომპანიის წარმომადგენლის განცხადებით, თანამშრომლები ინფორმირებულნი არიან ავთიაქებში აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის განხორციელების თაობაზე და იციან, რომ მათი საქმიანობა ექცევა აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის ქვეშ. ავთიაქებში პერსონალურ მონაცემთა დამუშავების შესახებ თანამშრომელთა ინფორმირებულობა დადასტურებულია მათი ხელმოწერით მონაცემთა სუბიექტის თანხმობის დოკუმენტზე, რომელიც თან ერთვის შრომით ხელშეკრულებას. აღნიშნული თანხმობა გაფორმებულია ავთიაქში მომუშავე ყველა თანამშრომელთან, გარდა სტაჟიორი თანამშრომლისა და დამხმარე პერსონალისა. ზემოაღნიშნული თანხმობის გამომხატველი ფორმიდან ირკვევა, რომ დასაქმებული აცხადებს თანხმობას, მონაცემთა დამუშავების მხრიდან მისი პერსონალური მონაცემების მოპოვების, დამუშავების, გამოყენებისა და შენახვის თაობაზე და ადასტურებს მისი უფლება-მოვალეობების შესახებ ინფორმირებულობას. წარმოდგენილი ხელშეკრულებებიდან მხოლოდ დისტრიბუციის მენეჯერის თანხმობის გამომხატველ დოკუმენტში არის მითითება „აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შედეგად ამოღებული“ მონაცემების დამუშავების თაობაზე.

კომპანიის წარმომადგენლის განცხადებით, ამ დრომდე, ავთიაქის არცერთ თანამშრომელს არ განუცხადებია უარი მის სამუშაო ადგილზე აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის მიზნით მონაცემთა დამუშავების შესახებ, ვინაიდან, აუდიო-ვიდეო მონიტორინგი წარმოადგენს საავთიაქო ქსელში სამუშაო პროცესის შემადგენელ ნაწილს და სხვაგვარად შეუძლებელია საავთიაქო ქსელში საქმიანობა.

სავთიაქო ქსელში აუდიო-ვიდეო ჩაწერის განხორციელების შესახებ მომხმარებელთა ინფორმირება ხდება ავთიაქების შესასვლელ კარზე განთავსებული აუდიო-ვიდეო ჩაწერის განხორციელების შესახებ სპეციალური გამაფრთხილებელი ნიშნების მეშვეობით.

შპს „სახალხო ავთიაქის“ მიერ მომსახურების ხარისხის მონიტორინგის მიზნით, საავთიაქო ქსელში დასაქმებულ პირთა და მომხმარებელთა კომუნიკაციის აუდიოჩაწერის გამო, 2015 წლის 08 მაისს შემოწმებაზე უფლებამოსილი პირის მიერ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №0000013 „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ კანონის მე-4 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით დადგენილი წესის დარღვევის გამო. კომპანიის წარმომადგენელმა აღნიშნული ფაქტი დაადასტურა სამართალდარღვევის ოქმზე ხელმოწერით. ვინაიდან, შპს „სახალხო ავთიაქის“ თანამშრომლები არ არიან წერილობით ინფორმირებულნი მათ სამუშაო ადგილზე ვიდეოთვალთვალის განხორციელებისა და მათი უფლებების შესახებ, ასევე შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №0000014 „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის მე-5 პუნქტით დადგენილი წესის დარღვევის გამო. კომპანიის წარმომადგენელი არ დაეთანხმა ოქმს და შენიშვნის სახით მიუთითა, რომ წერილობითი თანხმობა ზოგადად პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებაზე მიღებული აქვთ ყველა თანამშრომლისგან. ამასთან, კომპანიის დირექტორის მიერ გამოცემულია ბრძანება აუდიო-ვიდეო მეთვალყურეობის შესახებ, რომელიც თანამშრომლებისთვის საჯაროა და განთავსებულია კომპანიის შიდა ქსელში არსებულ ერთ-ერთ საქალაქო დეშში.

2015 წლის 11 მაისს შპს „სახალხო ავთიაქის“ უფლებამოსილი წარმომადგენელი გაეცნო და ხელი მოაწერა შპს „სახალხო ავთიაქის“ შემოწმების შესახებ ოქმს. ამავე წლის 14 მაისს კი, კომპანიის უფლებამოსილმა წარმომადგენელმა ინსპექტორის აპარატში, ინფორმაციის დაზუსტების მიზნით, წარმოადგინა მოსაზრებები შემოწმების ოქმთან დაკავშირებით. კომპანიის წარმომადგენლის თანახმად, შპს „სახალხო ავთიაქის“ მიერ აუდიო-ვიდეო ჩაწერის შედეგად მიღებული მონაცემების დამუშავება-გამოყენების რეალურ მიზანს წარმოადგენს მომხმარებლების ინტერესების დაცვა და არა მომსახურების

ხარისხის კონტროლი. თუმცა შემოწმების ფარგლებში, შპს „სახალხო აფთიაქის“ წარმომადგენელმა განაცხადა, რომ მომხმარებლის პრეტენზიის გარეშე, შერჩევითი პრინციპით კომპანიის ხარისხის მართვის მენეჯერის მიერ ხდება აუდიო-ვიდეო ჩანაწერებზე დაკვირვება. მისივე განმარტებით, ე.წ. „მისტიური მომხმარებლის“ გამოყენება ეფექტური იყო მხოლოდ მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნით და არა მომხმარებლის ინტერესების დასაცავად. გარდა ამისა, ე.წ. „მისტიური მომხმარებლის“ ქცევა, შეხედულება და დასკვნები სუბიექტურია, რის გამოც, ვერ ხდებოდა პრობლემის რეალური გამოკვლევა, ამიტომ ფინანსური ხარჯები, რასაც კომპანია სწევდა ამ მომსახურების მისაღებად არ იყო შედეგის შესაბამისი. თანამშრომლების თანხმობის საკითხთან დაკავშირებით კი დააზუსტა, რომ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შესახებ თანხმობის ფორმაზე ხელი არ აქვს მოწერილი ცენტრალური ოფისის თანამშრომლებს, რადგან ცენტრალურ ოფისში მსგავსი კონტროლი არ ხორციელდება და ისინი არ წარმოადგენენ მონაცემის ამგვარი დამუშავების სუბიექტს. უშუალოდ სააფთიაქო ქსელში დასაქმებულ პირებთან მიმართებაში კი, კომპანიამ საკმარისად ჩათვალა თანხმობის ფორმაში მითითება ყოფილიყო ზოგადად პერსონალურ მონაცემთა მოპოვება-დამუშავებაზე. მას შემდეგ, რაც კომპანიამ შეიტყო, რომ საჭირო იყო თანხმობის ფორმის განახლება, კომპანიაში მიმდინარე წლის იანვრიდან დასაქმებულმა პირებმა ხელი მოაწერეს განსხვავებულად ფორმირებულ თანხმობის ფურცელს, სადაც გათვალისწინებულია კონკრეტულად აუდიო-ვიდეო კონტროლის შედეგად ამოღებული მონაცემების დამუშავების საკითხი. კომპანიის წარმომადგენელმა განმარტა, რომ მოხდა კომპანიაში დასაქმებული ყველა პირის როგორც ზეპირი, ისე წერილობითი ფორმით (ბრძანების სახით) ინფორმირება აუდიო-ვიდეო კონტროლის განხორციელების შესახებ. რაც შეეხება სააფთიაქო ქსელში დამხმარე პერსონალის და სტაჟიორების ინფორმირებულობის საკითხს, გამომდინარე იქედან, რომ კომპანიას სტაჟიორებთან არ აქვს შრომითი ურთიერთობა და ისინი მხოლოდ სასწავლო მიზნით იმყოფებიან აფთიაქის ტერიტორიაზე (ამასთან, დღის მხოლოდ გარკვეულ პერიოდში) და დამხმარე პერსონალის მსგავსად უშუალოდ არ წარმოადგენენ მონაცემთა დამუშავების სუბიექტს, მათზეც უნდა გავრცელდეს აუდიო-ვიდეო კონტროლის განხორციელებაზე ინფორმირებულობის შესახებ, ის ზოგადი წესები, რაც მომხმარებლისთვის არის განსაზღვრული.

სამოტივაციო ნაწილი

1. *პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორმა იმსჯელა შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ სააფთიაქო ქსელში განხორციელებული ვიდეომონიტორინგის „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონთან შესაბამისობის შესახებ.*

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, საჯარო და კერძო დაწესებულებებს შესაბამისი მონიტორინგის განხორციელების მიზნით შეუძლიათ განახორციელონ თავიანთი შენობების ვიდეოთვალთვალი, თუ ეს აუცილებელია პირის უსაფრთხოებისა და საკუთრების დაცვის, არასრულწლოვანის მავნე ზეგავლენისაგან დაცვისა და საიდუმლო ინფორმაციის დაცვის მიზნებისათვის. შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ სააფთიაქო ქსელის გარე და შიდა პერიმეტრის ვიდეომონიტორინგის მიზანია კომპანიის საკუთრების დაცვა და უსაფრთხოება. ვიდეომონიტორინგის მეშვეობით ხდება კომპანიის ქონების უკანონოდ მითვისების ფაქტების პრევენცია და ასეთი ფაქტების გამოვლენა როგორც აფთიაქის გარე, ასევე შიდა

პერიმეტრზე. საჭიროების შემთხვევაში, ვიდეოჩანაწერები საშუალებას იძლევა მოხდეს პირის გარეგნობის იდენტიფიკაცია და ამ გზით დამნაშავეს გამოვლენა.

ამას გარდა, „ტექნიკური რეგლამენტი - აფთიაქის (სპეციალიზებული სავაჭრო ობიექტის) და საცალო რეალიზაციის სავაჭრო ობიექტის სანიტარიულ-ჰიგიენურ/ტექნიკური პირობების განსაზღვრის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2014 წლის 29 სექტემბრის №575 დადგენილების პირველი მუხლის მე-18 პუნქტის თანახმად, აფთიაქის ძირითად შესასვლელ (მომხმარებელთათვის განკუთვნილ) კართან გარე პერიმეტრზე უნდა გააჩნდეს ვიდეომეთვალყურეობის სისტემა, რომელიც შეესაბამება „აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების (გარდა წამახალისებელი გათამაშებისა) ადგილებზე და გარე პერიმეტრზე ვიდეომეთვალყურეობის სისტემებისა და მათი დამონტაჟება-ექსპლუატაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 29 აგვისტოს №1143 ბრძანებით განსაზღვრულ ვიდეომეთვალყურეობის სისტემებსა და მათი დამონტაჟება-ექსპლუატაციის წესებს. შპს „სახალხო აფთიაქს“, მისი კუთვნილი აფთიაქების გარე პერიმეტრზე ვიდეომეთვალყურეობის სისტემის განთავსების ვადებულება აქვს „ფარმაცოლოგიურ საშუალებათა კლინიკური კვლევის, ფარმაცევტული წარმოების, სააფთიაქო დაწესებულებათა (I ჯგუფის აფთიაქის, II ჯგუფის აფთიაქისა და სააფთიაქო პუნქტის) მოწყობის, სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებულ სამკურნალო საშუალებათა იმპორტის ან ექსპორტის ნებართვების გაცემის წესისა და პირობების შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2005 წლის 14 ოქტომბრის №176 დადგენილებით დამტკიცებული ავტორიზებული აფთიაქის სანებართვო პირობების მიხედვითაც.

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, მონაცემთა დამმუშავებელი ვალდებულია თვალსაჩინო ადგილას განათავსოს შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშანი. შემოწმების შედეგად დადგინდა, რომ შპს „სახალხო აფთიაქის“ სააფთიაქო ქსელში განთავსებულია აუდიო-ვიდეო ჩაწერის განხორციელების შესახებ სპეციალური გამაფრთხილებელი ნიშნები. ზემოაღნიშნული კანონის მე-12 მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, სამუშაო ადგილზე ვიდეოთვალთვალის სისტემის გამოყენებისას შესაბამის კერძო ან საჯარო დაწესებულებაში დასაქმებული ყველა პირი წერილობითი ფორმით უნდა იყოს ინფორმირებული ვიდეოთვალთვალის განხორციელებისა და მისი უფლებების შესახებ. ვინაიდან, შპს „სახალხო აფთიაქის“ სააფთიაქო ქსელის შიდა პერიმეტრზე მიმდინარეობს ვიდეომონიტორინგი, ზემოაღნიშნული მუხლის თანახმად, სააფთიაქო ქსელში დასაქმებული პირები სამუშაო ადგილზე ვიდეოთვალთვალის სისტემის გამოყენების შესახებ წერილობითი ფორმით უნდა იყვნენ ინფორმირებულნი. შემოწმების პროცესში, შერჩევითი პრინციპით დასაქმებულთა ინფორმირებულობის დამადასტურებელი დოკუმენტების შემოწმების შედეგად, დადგინდა, რომ შპს „სახალხო აფთიაქის“ სააფთიაქო ქსელში დასაქმებული პირების ნაწილი წერილობით არის ინფორმირებული აფთიაქის მიერ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შედეგად ამოღებული მონაცემების დამუშავების შესახებ. სააფთიაქო ქსელში დასაქმებულთა ნაწილის წერილობითი ფორმით ინფორმირებულობა კი, შემოწმების შედეგად არ დადასტურდა. შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ წარმოდგენილი „პერსონალური მონაცემების მოპოვება-დამუშავების თაობაზე მონაცემთა სუბიექტის თანხმობის ფურცელის“ თანახმად, დასაქმებულები აცხადებენ თანხმობას მონაცემების დამმუშავებელმა განხორციელოს მათი პერსონალური მონაცემების მოპოვება, დამუშავება და შენახვა, მათთვის (მონაცემთა სუბიექტების) მისაღები ფორმითა და ცნობილი მიზნებისთვის.

უმუშაოდ სამუშაო ადგილზე ვიდეომონიტორინგის განხორციელების შესახებ დასაქმებულთა ნაწილის წერილობითი ფორმით ინფორმირებულობა არ დასტურდება. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორმა არ გაიზიარა შპს „სახალხო აფთიაქის“ წარმომადგენლის პოზიცია სტაჟიორებთან და დამხმარე პერსონალთან დაკავშირებით, რომ ისინი არ იმყოფებიან შრომით ურთიერთობაში და არ წარმოადგენენ მონაცემთა დამუშავების სუბიექტს. „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-12 მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, სამუშაო ადგილზე ვიდეოთვალთვალის სისტემის გამოყენებისას დაწესებულებაში დასაქმებული ყველა პირი წერილობითი ფორმით უნდა იყოს ინფორმირებული ვიდეოთვალთვალის განხორციელებისა და მისი უფლებების შესახებ. კანონი ცალკე არ არეგულირებს სტაჟიორებისა თუ სხვადასხვა დამხმარე ან დროებითი სამუშაოს შემსრულებელი პირებისათვის ვიდეოთვალთვალის შესახებ ინფორმირებულობის წესს. თუმცა, გამომდინარე იქიდან, რომ მსგავსად სააფთიაქო ქსელში დასაქმებული სხვა პირებისა, სტაჟიორების და დამხმარე პერსონალის ყოველდღიური საქმიანობა ექცევა აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის ქვეშ მუდმივ რეჟიმში, მათზე უნდა გავრცელდეს ზემოაღნიშნული კანონის მე-12 მუხლის მე-5 პუნქტით დადგენილი წესი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შპს „სახალხო აფთიაქის“ მხრიდან ადგილი აქვს „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 48-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენას.

2. პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორმა იმსჯელა შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ სააფთიაქო ქსელში განხორციელებული აუდიომონიტორინგის „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონთან შესაბამისობის შესახებ.

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ა“ პუნქტის თანახმად, პერსონალური მონაცემი არის ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც უკავშირდება იდენტიფიცირებულ ან იდენტიფიცირებად ფიზიკურ პირს. პირი იდენტიფიცირებადია, როდესაც შესაძლებელია მისი იდენტიფიცირება პირდაპირ ან არაპირდაპირ, კერძოდ, საიდენტიფიკაციო ნომრით ან პირის მახასიათებელი ფიზიკური, ფიზიოლოგიური, ფსიქოლოგიური, ეკონომიკური, კულტურული ან სოციალური ნიშნებით. შპს „სახალხო აფთიაქის“ კუთვნილ აფთიაქებში, შიდა პერიმეტრზე განთავსებული კამერების და ფარმაცევტების დახლზე განთავსებული მიკროფონების მეშვეობით, მუდმივ რეჟიმში, მომსახურების მონიტორინგის მიზნით ხორციელდება აუდიო-ვიდეო მონიტორინგი. მონიტორინგის შედეგად მიღებული აუდიო-ვიდეო ჩანაწერიდან შესაძლებელია აფთიაქში დასაქმებული პირების და მომხმარებლების გამოსახულების იდენტიფიცირება, ასევე მათი საუბრის გარკვევით გაგება. აქედან გამომდინარე, აუდიო-ვიდეომონიტორინგის შედეგად შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ ადგილი აქვს როგორც დასაქმებულთა, ასევე აფთიაქის მომხმარებელთა პერსონალური მონაცემების დამუშავებას.

„პერსონალურ მონაცემთა ავტომატური დამუშავებისას ფიზიკური პირების დაცვის შესახებ“ ევროპის საბჭოს 1981 წლის 28 იანვრის №108 კონვენციის მე-5 მუხლსა და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლთან მიმართებით, ინსპექტორმა იმსჯელა შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ აფთიაქებში დასაქმებულებს და მომხმარებლებს შორის კომუნიკაციის აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის პროპორციულობისა და ადეკვატურობის საკითხზე. „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის „გ“ პუნქტის თანახმად, მონაცემები შეიძლება დამუშავდეს მხოლოდ იმ მოცულობით, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი კანონიერი

მიზნის მისაღწევად. მონაცემები უნდა იყოს იმ მიზნის ადეკვატური და პროპორციული, რომლის მისაღწევაც მუშავდება ისინი. პერსონალურ მონაცემთა დამუშავებისას სამართლიანი ბალანსი უნდა იქნას დაცული მონაცემთა დამუშავებლის კანონიერ ინტერესებს და მონაცემთა სუბიექტის პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის უფლებას შორის. იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც სახეზეა კანონით გათვალისწინებული მონაცემთა დამუშავების რომელიმე საფუძველი, მხოლოდ ასეთი საფუძვლისა და ლეგიტიმური მიზნის არსებობა არ არის პერსონალური მონაცემების დამუშავების კანონიერების საკმარისი პირობა.

შპს „სახალხო აფთიაქი“ მომხმარებელთა პრეტენზიების საფუძვლიანობის დადგენის მიზნით, ახდენს 44 (ორმოცდაოთხი) აფთიაქში დასაქმებული პირების და სააფთიაქო ქსელის ყველა მომხმარებლის ქცევის აუდიო-ვიდეო მონიტორინგს მუდმივ 24 (ოცდაოთხი) საათიან რეჟიმში. შპს „სახალხო აფთიაქს“ აფთიაქებში დასაქმებულებისა და მომხმარებლების პერსონალური მონაცემების დამუშავებისას აქვს კანონიერი მიზანი - აკონტროლოს სააფთიაქო ქსელში მომსახურების ხარისხი, ასევე, მოახდინოს მომხმარებლის პრეტენზიაზე რეაგირება. თუმცა, კანონიერი მიზნის მისაღწევად მონაცემთა ამგვარად და ამ მოცულობით დამუშავება ვერ ჩაითვლება აუცილებელად, რადგან მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნის მიღწევა შპს „სახალხო აფთიაქში“ შესაძლებელია სხვა დასაქმებულთა და მომხმარებელთა პერსონალური მონაცემების ნაკლები მოცულობით დამუშავების და მათ პირად ცხოვრებაში ნაკლები ჩარევის გზით. შემოწმების ფარგლებში, დადგენილ იქნა, რომ კომპანია მომსახურების ხარისხის კონტროლის მიზნით, ისედაც იყენებს სხვადასხვა საშუალებებს - კომპანიის ცხელ ხაზს და სოციალური ქსელის გვერდს, რაც აუდიოჩაწერისგან განსხვავებით არ იწვევს მიზნის არაპროპორციულად მონაცემების დამუშავებას.

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით, მონაცემთა დამუშავება უნდა ხორციელდებოდეს მონაცემთა დამუშავების პრინციპების დაცვით და ამავე კანონის მე-5 და მე-6 მუხლებით განსაზღვრული საფუძვლების არსებობისას. ამასთან, იმ შემთხვევაში თუ მონაცემთა დამუშავება ხორციელდება მონაცემთა სუბიექტის თანხმობის საფუძველზე, ამავე კანონის 25-ე მუხლით განსაზღვრულია გაცემულ თანხმობაზე უარის თქმის შესაძლებლობა.

შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ სააფთიაქო ქსელში დასაქმებულთა მიმართ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის შედეგად მონაცემთა დამუშავების საფუძვლად წარმოდგენილ იქნა მხოლოდ დასაქმებულთა წერილობითი თანხმობები. კომპანიის წარმომადგენლის განცხადებით, შემოწმების პერიოდამდე აფთიაქის არცერთ თანამშრომელს არ განუცხადებია უარი მის სამუშაო ადგილზე აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის მიზნით მონაცემთა დამუშავების შესახებ. შემოწმებისას დადგინდა, რომ კომპანიის ქსელის თითოეულ აფთიაქში დასაქმებულია არანაკლებ ორი თანამშრომელი, რომელთა მიმართაც ხორციელდება აუდიო-ვიდეო მონიტორინგი. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე აფთიაქში დასაქმებული რამოდენიმე პირიდან ერთი მაინც ისარგებლებს კანონით მინიჭებული უფლებით და რაიმე სახის განმარტების გარეშე განაცხადებს უარს მის მიერვე გაცემულ თანხმობაზე და მოითხოვს მის მიმართ მონაცემთა დამუშავების შეწყვეტას ან/და დამუშავებული მონაცემების განადგურებას, შემოწმების პერიოდისთვის არსებული ტექნიკური საშუალებებიდან გამომდინარე, შეუძლებელია შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ აუდიო-ვიდეო მონიტორინგი განხორციელდეს მხოლოდ თანხმობის გამცემი დასაქმებულის მიმართ, იმგვარად, რომ მონიტორინგის ქვეშ არ მოექცეს გაცემულ თანხმობაზე უარის განმცხადებელი დასაქმებული. ამგვარი ფაქტის (თანხმობაზე უარი) დადგომამ შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას მონაცემთა სუბიექტის კანონით მინიჭებული

უფლების რეალიზაციას, რადგან პრაქტიკულად შეუძლებელი იქნება უარის განმცხადებელი დასაქმებულის სააფთიაქო ქსელში მუშაობა, რის გამოც, შრომითი ურთიერთობის შეწყვეტის გარდაუვალობამ, შეიძლება გამოიწვიოს მონაცემთა სუბიექტის უფლების კანონიერი საფუძვლების გარეშე შეზღუდვა.

შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ სააფთიაქო ქსელში წარმოებული აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის დაკვირვების ქვეშ გარდა დასაქმებული პირებისა ექცევიან მომხმარებლები. შემოწმებისას დადგენილ იქნა, რომ აფთიაქებში აუდიო-ვიდეო მონიტორინგის არსებობის შესახებ შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნები განთავსებულია თვალსაჩინო ადგილას, რაც მომხმარებელს საშუალებას აძლევს მიიღოს შესაბამისი ინფორმაცია, რომლის მიღების შემდგომაც მომხმარებელი იღებს გადაწყვეტილებას მოქმედებით (აფთიაქში შესვლით) გამოხატოს თანხმობა. თუმცა, ხაზი უნდა გაესვას იმ გარემოებასაც, რომ სააფთიაქო ქსელის მომხმარებლის მიერ მედიკამენტების შეძენისას, შპს „სახალხო აფთიაქს“ ეძლევა შესაძლებლობა გარკვეულ შემთხვევებში მოახდინოს პირდაპირი ან არაპირდაპირი ფორმით მომხმარებლის ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის მოპოვება, რაც წარმოადგენს განსაკუთრებული კატეგორიის მონაცემების დამუშავებას და რისთვისაც ცალსახად აუცილებელია „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-6 მუხლით გათვალისწინებული რომელიმე საფუძვლის არსებობა. მომხმარებლის მიერ მოქმედებით (აფთიაქში შესვლით) გამოხატული თანხმობა კი არ წარმოადგენს ზემოაღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული მონაცემთა დამუშავების (აუდიოჩაწერის) საფუძველს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ აუდიომონიტორინგის შედეგად დამუშავებული მონაცემები ვერ ჩაითვლება კანონიერი მიზნის ადეკვატურ და პროპორციულ საშუალებად და შპს „სახალხო აფთიაქის“ მიერ აუდიომონიტორინგის განხორციელება სააფთიაქო ქსელის შიდა პერიმეტრზე წარმოადგენს არაპროპორციულ ჩარევას მონაცემთა სუბიექტების პირად ცხოვრებაში და ეწინააღმდეგება „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის „გ“ პუნქტით დადგენილ მონაცემთა დამუშავების პროპორციულობის პრინციპს.

„პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2, მე-4, მე-5, მე-6, მე-12, 25-ე, 35-ე, 39-ე, 44-ე, 48-ე და 55-ე მუხლების, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 36-ე მუხლის და „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის საქმიანობისა და მის მიერ უფლებამოსილების განხორციელების წესის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 19 ივლისის №180 დადგენილების მე-13 მუხლის საფუძველზე,

ინსპექტორმა გადაწყვიტა:

1. შპს „სახალხო აფთიაქი“ ცნობილ იქნას სამართალდამრღვევად „პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის პირველი პუნქტით და 48-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების ჩადენაში და ადმინისტრაციული სახდელის სახით შეეფარდოს ჯარიმა 500 ლარის ოდენობით;
2. ჯარიმის გადახდა გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 30 დღის განმავლობაში უნდა მოხდეს შემდეგ ანგარიშზე ჩარიცხვით: სახაზინო კოდი/ანგარიშის ნომერი 302003242, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმები №0000013 და №0000014;

3. შპს „სახალხო აფთიაქს“ დაევალოს, არაუგვიანეს 2015 წლის 01 ივლისისა უზრუნველყოს სააფთიაქო ქსელში აუდიომონიტორინგის განხორციელების შეწყვეტა, აუდიომონიტორინგის წარმოების შედეგად მოპოვებული მასალის სრულად განადგურება და სააფთიაქო ქსელში ყველა დასაქმებული პირის წერილობითი ინფორმირება სამუშაო ადგილზე ვიდეოთვალთვალის განხორციელებისა და მისი უფლებების შესახებ. შპს „სახალხო აფთიაქმა“ გატარებული ღონისძიებების შესახებ აცნობოს ინსპექტორს არაუგვიანეს 2015 წლის 10 ივლისისა;
4. შპს „სახალხო აფთიაქს“ ეცნობოს მიღებული გადაწყვეტილების შესახებ;
5. გადაწყვეტილება შესაძლებელია გასაჩივრდეს მხარეთა მიერ თბილისის საქალაქო სასამართლოში (ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კილომეტრი №6) ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან 10 (ათი) დღის ვადაში.

ნიკოლოზ ბრეგვაძე

პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის მოადგილე/პერსონალურ მონაცემთა დაცვის ინსპექტორის მოვალეობის შემსრულებელი